

dimarts, 09 de maig de 2023

El professor de l'EPS al Campus d'Igualada, Sergio Sayago, publica el llibre 'Cultures in Human-Computer Interaction'

L'obra, de l'editorial Springer Cham, tracta el tema de la cultura en el context de la interacció humà-ordinador (IPO)

El professor de l'Escola Politècnica de la Universitat de Lleida (UdL) al Campus Universitari d'Igualada, Sergio Sayago, ha publicat recentment un llibre a la *Synthesis Lectures on Human-Centered Informatics* de l'editorial Springer Cham. Sota el títol '[Cultures in Human-Computer Interaction](https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-031-30243-5)' [

<https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-031-30243-5>], l'obra proporciona una síntesi interdisciplinària del concepte de cultura en el context de la interacció persona-ordinador (IPO). Per conèixer més detalls sobre la publicació d'aquest llibre, parlem amb el Sergio en una entrevista.

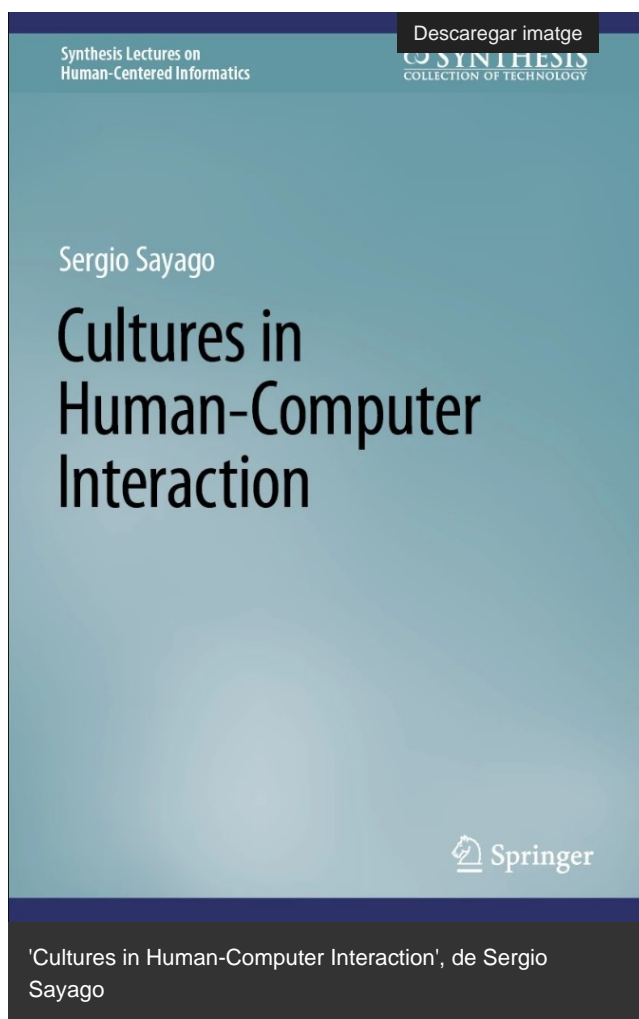
▪ **Com sorgeix la idea d'escriure aquest llibre?**

D'un article rebutjat... vaja, quin inici d'entrevista! L'article presentava un perfil cultural –entenent cultura com a nacionalitat – de l'experiència d'ús de les noves tecnologies de persones grans basat en investigació etnogràfica que havia realitzat durant cinc anys aproximadament en ciutats al nord i sud d'Europa. Reflexionant sobre l'article, i analitzant la investigació en la interacció persona-ordinador (IPO), sobretot, en la seva evolució, vaig considerar que aquesta àrea es podria beneficiar d'una síntesi sobre la recerca que s'havia fet fins ara en cultura; no únicament lligada a envelliment. Una motivació diferent, però també important, va ser personal: volia escriure, o almenys intentar-ho, per millorar el meu perfil investigador, i sobretot, per aprendre!

▪ **Quins objectius tenies escrivint aquesta obra?**

Considero que la IPO no ha tractat el tema cultural amb l'atenció que mereix. Molts llibres de referència en IPO parlen de cultura en termes de colors en interfícies, perquè els colors no signifiquen el mateix arreu del món, o de proves culturals, que són una mena de kits per capturar el dia a dia de la gent, però penso que la cultura és un tema que impacta en gairebé tot el que fem a IPO, a on abordem el disseny i desenvolupament de tecnologies digitals. Per tant, un dels objectius era ajudar als investigadors, de diferents nivells acadèmics, a tenir una visió conjunta, detallada i en una única publicació, d'un tema difícil i escampat a la literatura, perquè la investigació sobre la cultura en aquesta àrea està molt dispersa.

▪ **Quin és el context actual de la recerca sobre la IPO? I per què consideres que és important la cultura en aquest àmbit?**

És un context dinàmic i que evoluciona. En general, cada dia ens preocupen més els aspectes humans de les noves tecnologies. Per exemple, que la intel·ligència artificial “s’expliqui”, la discriminació segons gènere, sexe o edat, dels algoritmes, edatisme digital, accessibilitat i discapacitat, emocions, avatars, etc. La relació amb la tecnologia canvia i la IPO evoluciona. En aquest context, crec que la cultura és clau.

El llibre dona algunes respostes perquè és transversal. Estudiar els “usuaris” sense considerar el factor cultural resulta en estudiar “algo” que no és humà. El concepte d’usabilitat, que és fonamental en IPO, no és el mateix arreu del món i, segurament, tampoc a la cantonada, amb la globalització. La manera d’avaluar la usabilitat tampoc és la mateixa aquí i allà. La cultura afecta al disseny d’interfícies d’usuari, des de colors, icones fins a metodologies de disseny. També afecta a la manera en què la gent es comunica. La cognició i la cultura estan molt relacionades i les tecnologies són objectes culturals. Per tant, la cultura impacta en la tecnologia i és una dimensió clau de la IPO.

▪ ***Què hi trobaran els lectors en aquest llibre? I a quin públic el recomanaries?***

Jo espero que es trobin amb un llibre fàcil i ràpid de llegir que els porti una visió integrada i interdisciplinària de recerca sobre i amb cultura en IPO, i que els estimuli una reflexió i ganes d’explorar més aquest tema. El llibre discuteix raons per justificar que la cultura és important, i també raons per pensar que la cultura no és important. Per què necessitem abordar un tema tan complex com el cultural amb les tecnologies digitals en una situació de globalització, a on es diu que el “món és pla”? Els lectors trobaran un resum de les diferents maneres en les que la cultura s’ha explorat, per exemple, a les xarxes socials, al disseny de robots, ... i un capítol de “open issues” amb temes que no estan tancats, necessiten reflexió i més recerca, etc. També trobaran un capítol amb totes les referències que he utilitzat per elaborar el llibre (més de 400, entre llibres i articles científics), per a que puguin explorar directament els temes que els interessin. El llibre està escrit des del moment zero per a investigadors en HCI, amb més o menys experiència investigadora.

▪ ***Deu haver estat molt laboriós i hi deus haver dedicat moltes hores...***

Uf, anys de feina! Escriure el llibre, des de l’elaboració de la proposta, la revisió de la proposta per part de l’editor, esborranys i revisions (el llibre ha estat revisat per experts internacionals en HCI) aproximadament tres anys. I si hi sumem els anys de recerca i formació en els que, d’alguna manera, he anat adquirint coneixement en cultura i IPO, ... més de 10 anys! Potser es podria haver escrit en menys temps, però per un informàtic... està prou bé!

▪ ***Què aporta aquesta obra a la societat i a l’estudi en aquest camp?***

Aplicant el que diu Umberto Eco (humildad y orgullo) en un dels seus llibres (crec recordar que és “cómo escribir un tesis doctoral”), jo espero que aquest llibre porti el seu granet per continuar entenent més i millor la nostra relació amb les noves tecnologies, i, sobretot, per ajudar a conceptualitzar, dissenyar i desenvolupar tecnologies digitals que no deixen a ningú enrere i que ens facin la vida millor. Segurament siguin unes aspiracions molt elevades per un llibre, però veure que s’ha publicat a una col·lecció de llibres (Synthesis Lectures on Human-Centered Informatics) escrits per autoritats en la meua àrea de recerca em fa sentir molt orgullós, i molt nerviós també!

▪ ***Aquest llibre té relació amb alguna [titulació oferta al Campus Universitari Igualada](#) [/sites/CampusIgalada/ca/estudis/]?***

Jo penso que sí. Segurament amb més d’una. De manera més directa, amb el **Grau en Enginyeria Informàtica** [/sites/CampusIgalada/ca/estudis/grau-en-enginyeria-informatica/], a on, de fet, els futurs enginyers i enginyeres cursen assignatures en IPO. També amb el **Grau en Enginyeria en Organització Industrial i Logística** [/sites/CampusIgalada/ca/estudis/grau-en-enginyeria-en-organitzacio-industrial-i-logistica/], pel seu component tecnològic i logístic. Amb els estudis d’**ADE** [

/sites/CampusIguualada/ca/estudis/grau-en-administracio-i-direccio-dempreses/], i de **Salut** [/sites/CampusIguualada/ca/estudis/grau-en-infermeria/], també es pot trobar relació. Per exemple, amb el paper de les tecnologies digitals a la salut (diagnòstic, tractament, seguiment...) , i tota la diversitat cultural que hi ha entre professionals de la salut i pacients.

Sobre l'autor

Sergio Sayago és doctor en Informàtica i Comunicació Digital Cum Laude per la Universitat Pompeu Fabra (2009) i des de l'any 2021 és professor lector a la Universitat de Lleida (UdL) al Campus Universitari Iguualada – UdL. Sayago és membre del Grup de Recerca en Interacció Persona – Ordinador i Integració de Dades (GRIHO) del Departament d'Enginyeria Informàtica i Disseny Digital (DEIDD) de l'Escola Politècnica Superior (EPS) de la UdL.

Sayago ha desenvolupat la seva carrera acadèmica (amb inici 2009), realitzant estades postdoctorals i com a professor visitant, a la Universitat Pompeu Fabra (UPF), University of Dundee (Escòcia), Universidad Carlos III de Madrid, Universitat de Barcelona (UB), i la Universitat de Lleida (UdL). La seva àrea de recerca és la Interacció Persona – Ordinador. Des del 2009, la seva recerca se centra – no exclusivament – en l'envelliment, les persones grans, i les tecnologies digitals, amb l'objectiu de millorar la inclusió social i digital de les persones grans.

Foto: Sergio Sayago

Text: Lidera Comunicació